

Biskop Herborg Finnset:

Preken, jubileumsgudstjeneste, Jøssund kirke 150 år

Tekst: Joh 10, 11-18: «Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. Men den som er leiekar og ikke gjeter, og som selv ikke eier sauene, han forlater dem og flykter når han ser ulven komme, og ulven kaster seg over dem og sprer flokken. For han er bare leiekar og har ingen omsorg for sauene. Jeg er den gode gjeteren. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, slik som Far kjenner meg og jeg kjenner Far. Jeg gir livet mitt for sauene. Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også dem må jeg lede. De skal høre min stemme, og det skal bli én flokk og én gjeter. Far elsker meg fordi jeg gir livet mitt for siden å ta det tilbake. Ingen tar mitt liv, jeg gir det frivillig. For jeg har makt til å gi det og makt til å ta det tilbake igjen. Dette er oppdraget jeg har fått av min Far.»

Kjære alle sammen: til lykke med dagen og jubileet !

Et kirkejubileum er ei fin mulighet til å se bakover ei lita stund. Ta inn over seg alt livet kirka dere er glad i, har romma, fellesskapet av mennesker som har møttes her, og funnet støtte, trøst og håp i evangeliet, fortellinga om Guds nåde og hjelp.

Kirkerommet kan beskrives som et fortettet uttrykk for et steds historie, gjennom alle skjebner og liv som har møttes her, deres formødre og forfedre, kjente og mennesker ingen lenger husker eller vet hvem var. Hva skjedde mens de levde? Hvor mange barn er båret til dåpen, til denne døpefonten, som er så gammel? Man kan nesten bli litt svimmel av å prøve å regne slektsledd og personer.

Et kirkejubileum er også en mulighet til å se framover: Hva er det som trengs nå? Hvor trenger vi å fornye oss eller gjøre andre grep enn før for at dette fellesskapet av de som vil følge den gode gjeteren, skal finne det de trenger: Mening, nåde, håp og trøst, tro og fred. Hva skal til for at våre barnebarn kjenner igjen stemmen til Den gode gjeteren?

Hvordan er kirka med på å gi svar på hva som er sant, godt og rett? Hva trenger vi? Hva trenger verden? Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å skille falskt fra sant, løgn fra sannhet? Vi har fått gamle spørsmål opp på nytt, hvor vi ser at våpenmakt og voldsretorikk på nytt knyttes til kristen tro. Det er helt klart at vi alle trenger kunnskap for å kunne svar på hva som er sant, og hva som er rett. Hva sier Den gode gjeter?

Vi er i ei tid hvor mye står på spill, - og hvor vi opplever at det som har vært moralske og politiske sannheter, vakler. Vi har forklart trosskiftet i landet vårt for tusen år siden med at vi gikk fra at det var makta som styrte, til at *retten* skulle styre. Nå ser vi at det går i revers i noen deler av verden: at makta er det som styrer retten.

Vi trenger alle å kunne svare på hva som er rett og sant. Vi trenger det i det som er vår hverdag. Er det splittelsen eller tillit og samhold som skal prege våre lokalsamfunn? Dette er noe av det vi ikke kan overlate til andre, - men hvor vi alle, hver for oss må tenke godt gjennom: Hva er rett og sant for oss? Hva kan vi ikke miste? Hva betyr troa på en fredens Gud for oss. Hva betyr *nåde, håp, fellesskap, tilgivelse, rettferdighet*? Hva er koblinga mellom det disse ordene innebærer og troa på at Gud er nær hos oss, i våre liv? Hva betydde de for dem som bygde denne kirka, hva ønsker vi å

videreføre og dyrke videre? Og så må vi sørge for koblinger mellom det vi fant ut , og det vi sier og gjør.

Hvilke stemmer ønsker Den gode Gjeter at vi lytter til?

Den gode hyrde - eller den gode gjeteren som det nå står – alle har vi vel en forestilling om uttrykket: Bilder som ofte er hentet fra en fredfull, landlig atmosfære: prega av fred og døsigg ro. Gjeteren som tar dyrene med seg ut om morgenen, og følger dem der de går - heile dagen til det er tid til å gå hjem. Finne et bra sted å være. La dem få drikke og beite. La dem få hvile, og hvile selv.

Men det er også ei annen side her: EN gjeter må være villig til å forsvare dyrene sine når de blir angrepet, må være villig til å streve og finne nye veier når det er avbeita eller tørt, vite hvor det går an å gå og hvor er farlig eller nytteløst å gå.

Den gode gjeteren. Bildene av Jesus – gjeteren med stav i handa og det lille lammet over skuldrene. Snill mann. Hvitt lam. Uskyld og godhet.

Det er jo fint – men er det alt? Sett i lys av påskedagene får lignelsen en dimensjon til. Jeg er den gode gjeter – som gir sitt liv for sauene. Jesus er selv den som ikke skydde noen ting. ja ikke engang døden for å berge oss saue – mennesker. Han gikk i døden, og sprengte gravens mørke for at vi skulle finne en vei: at han skulle ha en sti å lede oss på, for å holde oss i bildet. Påskedagens gledes-budskap er det som skinner mot oss.

Jeg har ei bok av Desmond Tutu, den sørafrikanske erkebiskopen som fikk oppdraget med å lede Sannhetskommisjonen i SørAfrika etter at apartheid - regimet tok slutt. Her skriver han noe om denne

lignelsen og sier: Var det nå egentlig det lille lammet som Jesus leita etter? Aldri i livet trodde han at det var det lille lammet, det holder seg heile tida nær mora. Nei, kanskje var det heller den gamle olme væren som hadde rota seg bort og som den gode gjeteren måtte ut og leite etter: vrang var han og stygt lukta han, man den gode gjeteren leita han opp og bar han hjem. Gir dette oss et annet bilde av hvem sauene er, og hvem vi kan få lov å være .

Var det en sau den gode gjeteren bar ?

Kan vi skimte noe annet på den gode gjeter Jesus sine skuldre?

Det finnes et annet bilde av den gode gjeteren Jesus: Smertenens mann. Det var kanskje heller et kors han bar, den gode gjeteren, der han sleit seg fram gjennom Jerusalems gater.

Kjærlighetens tre – hvor paradoksalt det enn kan høres ut.

Kjærligheten som ofrer alt, som gir alt - for oss ! Guds kjærlighet er en uuttømmelig kilde: Den tørker ikke opp, og fryser ikke til når det er kaldt. Den fortsetter å renne. Vi er sett og omfavnet av Guds kjærlighet, som ikke kan tørke ut, men som virker mellom menneskene – når vi setter den i bevegelse. Guds kjærlighet er en kraft som utfordrer maktbegjæret i verden.

Vi kan visst trenge en gjeter. Vi kan trenge å stadig få høre og rett og galt, om godt og ondt, å bli konfrontert med hva i våre liv som er slik at vi kan stole på det uansett, og hva som er blendverk. Det er ikke slik at alt er like bra for oss uansett, bare vi tror på det selv.

Relativismen krabber inn der hvor vi kunne ønsket oss en gjeter. Vi kan bli veldig aleine av den.

Hver enkelt av oss er sett av Den gode gjeteren. Og vi er kjent av han. Han kjenner oss alle igjen, og elsker sin skapning slik vi er, også når vi er i ferd med å nå bunnen. Enhver av oss er kjent av Jesus - ved navn. «Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, likesom Faderen kjenner meg og jeg kjenner Faderen»

Vi er kjent av Jesus, helt til bunns.

Det er håp over også denne dagen: Det er en som heter Jesus som kjenner oss, og tar seg av oss når vi opplever vanskelige ting, når vi er i krise eller ikke vet hvor vi skal gå. Når livet er vanskelig har du en som aldri er for feig eller går fra deg, den gode gjeteren går sammen med deg. Den oppstående Jesus gir håp og trøst og nye krefter til å gå videre på den veien som kan kjennes vanskelig. Glede, trygghet og hvile. Slik er livet sammen med Jesus. Også når det er vanskelig.

Midt i alt som er mørkt, kan vi likevel kjenne på:

- .....glede for livet, for han som er herre over både liv og død

- ....trygghet, fordi vi vet at han alltid kjenner oss, tar vare på oss gjennom alt,

- ....hvile, vi kan få være den vi er, vi er elsket sett og kjent av Gud – slik vi er.

- ....en gjeter – og èn flokk.